

GRZEGORZ MATYSEK

grzegorz.matysek@umcs.lublin.pl

Racjonalizacja regulacji podatkowych z zakresu cen transferowych w Polsce

---

Rationalization of Polish Transfer Pricing Tax Regulations

Słowa kluczowe: podatki; ceny transferowe; podmioty powiązane

Keywords: taxes; transfer pricing; related entities

Kod JEL: H26; H32; K34

Wstęp

Intensyfikacja współpracy gospodarczej oraz rosnąca skala obrotów w obrębie grup kapitałowych, a w szczególności pomiędzy przedsiębiorstwami wielonarodowymi, powoduje, że narodowe systemy podatkowe w naturalny sposób są narażane na drenaż budżetowych źródeł podatkowych na skutek nietransparentnych (nieuzasadnionych celami gospodarczymi) transferów kapitałowych. Analiza zakresu obowiązujących w Polsce regulacji normatywnych, orzecznictwa sądów administracyjnych i organów podatkowych, a także zakres inicjatyw legislacyjnych aktualnie podejmowanych w skali krajowej i międzynarodowej, ukierunkowanych na problematykę cen transferowych, wskazują na wciąż niedostateczny – z punktu widzenia zabezpieczenia interesów fiskalnych państwa – poziom prawnego uregulowania (i to zarówno z polskiego punktu widzenia, jak i innych krajów).

Zmiany, jakim poddawane były (w szczególności od 2000 r.) polskie przepisy podatkowe, odnoszące się do transakcji zawieranych pomiędzy podmiotami powią-

zanymi oraz transakcji zawieranych z podmiotami funkcjonującymi w ramach podatkowych, potwierdzają, że kwestia cen transferowych stała się jednym z najistotniejszych problemów polskiego systemu podatkowego. Celem artykułu jest wskazanie uzasadnienia dla istnienia specyficznych regulacji podatkowych odnoszących się do problematyki cen transferowych oraz głównych kierunków zmian, jakim w tym zakresie na przestrzeni lat zostały poddane polskie przepisy.

1. Opodatkowanie według wartości rynkowych jako ogólna zasada wartościowania przy wyrażaniu podstawy opodatkowania

Wyrażona przepisami kodeksu cywilnego zasada swobody umów nie doznaje ograniczeń ze strony prawa podatkowego. Oznacza to, że z podatkowego punktu widzenia podmioty prawa, układając swoje stosunki, mogą dokonywać dowolnego rodzaju transferów wartości. Prawo podatkowe nie zakazuje żadnych czynności (transakcji), gdyż z założenia nie ma charakteru sankcyjnego. Co do zasady jego celem nie jest eliminowanie z obrotu podejmowanych przez podatników żadnych czynności cywilnoprawnych (chyba że w ramach tzw. stymulacji negatywnej). W tym zakresie zadanie to pełnią przede wszystkim przepisy prawa cywilnego, określając, w jakich okolicznościach konkretne instytucje prawne są dopuszczalne i ważne, a w jakich sytuacjach są dotknięte wadą (np. nieważnością względną lub bezwzględą). Funkcją taką pełnią również przepisy prawa karnego wskazujące, jakie zachowania są prawnie niepożądane oraz jakie kary zostaną nałożone na sprawcę czynów zabronionych, kwalifikowanych w zależności od wagi danego czynu jako wykroczenie lub przestępstwo.

Z perspektywy podatkowej podatnik może zatem dokonywać wszelkich czynności na dowolnych warunkach. Może współpracować z podmiotami powiązanymi oraz z rajami podatkowymi, dokonując dowolnych transferów na ich rzecz, z tym jednak zastrzeżeniem, że autonomiczne względem norm prawa cywilnego prawo podatkowe będzie zobowiązywało podatnika do opodatkowywania tych transakcji według reguł (wartości) rynkowych. Niezależnie od tego, w jaki sposób (w jakich wartościach) zostanie ułożony pomiędzy stronami stosunek umowny w transakcji kontrolowanej, dla potrzeb opodatkowania dochodów (a w nieco ograniczonym zakresie także i obrotu) winno przyjmować się fikcję prawną polegającą na ustaleniu takiej wysokości podstawy opodatkowania, która byłaby wykazana, gdyby daną transakcję (niekontrolowaną) przeprowadziły dwa podmioty ze sobą niepowiązane. Założenie takie jest powszechnie stosowane w przepisach podatkowych i jest głęboko uzasadnione interesem fiskalnym władzy publicznej, znajdując odzwierciedlenie nie tylko w przepisach bezpośrednio dotyczących problematyki cen transferowych (ustawach regulujących opodatkowanie dochodów), ale również w normach prawnych odnoszących się do opodatkowania obrotu nieprofesjonalnego (np. w przypadku sprzedaży objętej podatkiem od czynności cywilnoprawnych podstawą opodatko-

wania jest wartość rynkowa zbywanej rzeczy lub prawa majątkowego, a nie ustalona między stronami czynności cena transakcyjna [zob. art. 6 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych]).

2. Niezachowanie reguł rynkowych a szacowanie dochodów

W przypadku nieprzestrzegania przez podatników zasady *arm's length* podstawowym uprawnieniem organów podatkowych jest szacowanie dochodów, które nie zostały przez podatników wykazane oraz ich odpowiednie opodatkowanie. W tym kontekście na podkreślenie zasługują co najmniej trzy kwestie.

Po pierwsze, na przestrzeni kilkudziesięciu lat obowiązywania w Polsce przepisów z zakresu cen transferowych¹ ustawodawca znacznie rozbudował zakres regulacji odnoszących się do szacowania dochodów, precyzując w tej materii zarówno kwestie podmiotowe, jak i przedmiotowe. O ile konsekwentnie w okresie od 1935 r. do końca 2003 r. prawodawca posługiwał się bardzo pojemnym (bo niedookreślonym) pojęciem „związku gospodarczego” [zob. Ustawa z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw; Ustawa z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw], o tyle od tego czasu mamy do czynienia z postaciami kwalifikowanymi relacji² decydującymi o prawie organów podatkowych do szacowania dochodów na skutek nieprzestrzegania przez podatników reguł rynkowych. W drugiej połowie lat 90. XX w. uchwalone zostały również akty wykonawcze do ustaw, szczegółowo odnoszące się do zasad szacowania dochodów podatników przez organy administracji podatkowej [Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 października 1997 r.; Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 września 2009 r. w sprawie sposobu i trybu określania dochodów osób fizycznych...; Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 września 2009 r. w sprawie sposobu i trybu określania dochodów osób prawnych...]. Z czasem podlegały one nowelizacjom skutkującym m.in. zmianami w zasadach przeprowadzania przez organy podatkowe analiz porów-

¹ Postanowienia w tym zakresie zawierała już ustawa z dnia 18 marca 1935 r. o zmianie ustawy o państwowym podatku dochodowym: „Jeśli osoba prawna, pozostająca w bezpośrednim lub pośrednim związku gospodarczym z osobą, mającą siedzibę lub miejsce zamieszkania zagranicą, tak układa bieg swych interesów, że dzięki temu związkowi, uzależniającemu jedną z tych osób od drugiej, lub będącemu szczególnie korzystnym dla osoby, mającej siedzibę lub miejsce zamieszkania zagranicą, wcale nie wykazuje zysków, albo też wykazuje zyski mniejsze od tych, jakichby należało oczekiwać, gdyby wspomniany związek nie istniał, wówczas dochód podatkowy danej osoby prawnej należy ustalić bez uwzględnienia obciążeń szczególnych, wynikających z powyższego związku” [pisownia oryginalna – przyp. aut.].

² Aktualnie powiązania mogą mieć charakter: kapitałowy (pośredni lub bezpośredni), osobowy, funkcjami zarządzania lub kontroli, stosunkiem pracy, majątkowe, rodzinne (pokrewieństwo i powinowactwo do drugiego stopnia). Choć i te nie zawsze dają się zdefiniować w sposób niebudzący wątpliwości, należy je uznać za odpowiadające w większym stopniu wymogom poprawnej legislacji aniżeli regulacje wcześniejsze.

nywalności transakcji, zmianami w hierarchizacji stosowanych metod szacowania dochodów, wprowadzeniem odmiennych procedur postępowania w przypadku usług o niskiej wartości dodanej oraz w przypadku restrukturyzacji działalności.

Po drugie, prawodawca nałożył na podatników, dokonujących transakcji z podmiotami powiązаныmi oraz z podmiotami funkcjonującymi w ramach podatkowych, bardzo istotny z punktu widzenia proceduralnej efektywności postępowań podatkowych, obowiązek opracowywania szczególnej dokumentacji, której podstawowym celem jest ułatwienie organom kontrolnym przeprowadzania analiz w zakresie zgodności warunków realizowanych transakcji z warunkami rynkowymi. Obowiązek ten został wprowadzony z początkiem 2000 r. dla podatników podatków dochodowych, przy założeniu przekroczenia w ciągu roku podatkowego przez transakcje kontrolowane określonych w przepisach progów wartościowych [zob. Ustawa z dnia 9 czerwca 2000 r.; Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r.]. Od tego czasu dotkliwość wymiaru podatkowego, będącego następstwem zaniżania przez podatników podstawy opodatkowania na skutek niestosowania cen rynkowych, została zróżnicowana w zależności od tego, czy podatnik taką dokumentację posiada, czy też nie. Doszacowane przez organ dochody obejmowane są stawką podstawową³ (w przypadku przedłożenia przez podatnika dokumentacji cen transferowych) albo 50-procentową stawką sankcyjną (w sytuacji jej braku). Na podkreślenie zasługuje to, że decyzja w sprawie zastosowania podwyższonej stawki podatkowej ma charakter konstytutywny, a więc pomimo istniejących uprawnień organów podatkowych do weryfikowania cen transferowych, co do zasady, przez okres 6 lat, podatnik ponosi ryzyko zastosowania 50% stawki jedynie w okresie do 4 lat, licząc od końca roku, w którym nierynkowa transakcja kontrolowana została przez niego przeprowadzona [zob. Wyrok WSA we Wrocławiu, 2010; Wyrok WSA w Białymstoku, 2007]. Zauważalna jest zatem w tym zakresie pewna normatywna niekonsekwencja osłabiająca represyjny charakter i skuteczność tego instrumentu.

Po trzecie, jedynym narzędziem ograniczającym podatnikom ryzyko doszacowania dochodów jest wprowadzona w 2006 r. do ordynacji podatkowej [zob. Dział IIa (art. 20a–20r) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r.] instytucja uprzednich porozumień cenowych. Daje ona podatnikom możliwość pozyskania od administracji skarbowej decyzji zatwierdzającej prawidłowość wyboru i stosowania przyjętej metody ustalania ceny transakcyjnej. Choć procedura nie należy ani do tanich, ani do szybkich, pozwala podatnikom zoptymalizować ryzyko związane z ewentualnym brakiem akceptacji przez organy podatkowe rozliczeń związanych z kontrolowanymi transakcjami⁴.

³ 19% w podatku dochodowym od osób prawnych albo odpowiednio według skali progresywnej lub według stawki liniowej (19%) w podatku dochodowym od osób fizycznych.

⁴ O korzyściach wynikających ze stosowania APA zob. m.in.: [Bartyzel, 2008, s. 137–149]. Do 18 października 2013 r. do ministra finansów wpłynęło 48 wniosków o zawarcie porozumienia w sprawach ustalenia cen transakcyjnych [Georgijew, 2014, s. 1119].

3. Stanowienie przepisów z zakresu cen transferowych a ich stosowanie w praktyce

Podstawowym mankamentem procesu realizacji przez podatników obowiązków podatkowych z zakresu cen transferowych jest sfera regulacyjna. Obowiązujące przepisy normujące tę problematykę przysparzają podatnikom wielu wątpliwości interpretacyjnych, zaś sposób ich wykładania przez organy podatkowe i sądy administracyjne w niektórych przypadkach należy uznać za zbyt restrykcyjny oraz niepraktyczny⁵.

Jednocześnie z drugiej strony poziom skomplikowania tej problematyki i brak odpowiedniego merytorycznego przygotowania pracowników aparatu skarbowego (niejednokrotnie konieczne jest przy takich analizach posiadanie przez kontrolujących stosownej wiedzy ekonomicznej lub wręcz doświadczenia biznesowego) powodują, że skuteczności weryfikacji rozliczeń podatkowych pod kątem przestrzegania przez podatników zasady *arm's length* nie można uznać za satysfakcjonującą. Na problem ten zwróciła uwagę Najwyższa Izba Kontroli w raporcie poświęconym nadzorowi administracji skarbowej nad prawidłowością rozliczeń podatkowych podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego w okresie od stycznia 2012 r. do czerwca 2014 r. W opinii NIK organy te nie przeprowadzały wystarczających i skutecznych działań mających na celu zapobieganie uchylaniu się od opodatkowania przez podmioty z udziałem kapitału zagranicznego przez transferowanie dochodów poza polski

---

⁵ Przede wszystkim chodzi o sposób rozumienia pojęcia „transakcja/transakcje”, użytego w art. 9a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych i w art. 25a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, oraz zasad sumowania wartości poszczególnych transakcji dla potrzeb stwierdzenia przekroczenia przez podatników limitów rocznych decydujących o istnieniu obowiązku opracowania dokumentacji cen transferowych. W ocenie sądów i organów podatkowych obowiązkwowi opracowywania dokumentacji cen transferowych mają podlegać np. nawet najdrobniejsze usługi, o ile łączna roczna wartość wszystkich (różnych) usług z danym podmiotem powiązanych przekracza równowartość 30 000 EUR. Tego rodzaju praktyki, choć możliwe do wyinterpretowania z treści obowiązujących w Polsce przepisów, nie są zgodne z zaleceniami wynikającymi z Rezolucji Rady i przedstawicieli rządów Państw Członkowskich zebranych w Radzie z dnia 27 czerwca 2006 r. dotyczącymi kodeksu postępowania w sprawie dokumentacji cen transferowych dla przedsiębiorstw stowarzyszonych w Unii Europejskiej. Choć rezolucja ta nie wpływa na prawa i obowiązki państw członkowskich, stanowiąc jedynie zobowiązanie polityczne, jest wyrazistą wskazówką, jaką rolę ma pełnić dokumentacja cen transferowych w analizach zasadności oraz warunków przeprowadzanych transferów wewnątrzgrupowych. Zgodnie z rezolucją państwa członkowskie nie powinny nakładać nieuzasadnionych kosztów zachowania zgodności lub obciążeń administracyjnych na przedsiębiorstwa, wymagając sporządzania lub dostarczania dokumentacji, oraz wymagać dokumentacji, która nie ma wpływu na transakcje będące przedmiotem oceny. Krytycznie należy oceniać również niespójność norm wynikających z ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i ustawy o podatku od towarów i usług. Dotyczy to np. zasad definiowania powiązań pomiędzy podmiotami (m.in. 5% udziału w kapitale/5% w przeliczeniu na prawa głosu). Ponadto o ile na gruncie tej pierwszej ustawy w obrębie podmiotów tworzących podatkową grupę kapitałową (PGK), będącą podatnikiem tego podatku, „dozwolone” jest przeprowadzanie transakcji na warunkach odbiegających od warunków rynkowych, o tyle dla potrzeb rozliczeń podatku od towarów i usług transakcje pomiędzy członkami podatkowej grupy kapitałowej winny być oceniane z pełnym pominięciem faktu istnienia PGK [zob. art. 32 ustawy z dnia 11 marca 2004 r.].

system podatkowy. Ponadto minister finansów nie dysponował analizami rozmiarów skali erozji bazy podatkowej i przenoszenia dochodów oraz skutecznymi narzędziami prawnymi zapewniającymi szczelność systemu podatkowego. Barierą w tym zakresie był brak systemowych narzędzi umożliwiających typowanie do kontroli podmiotów powiązanych kapitałowo i osobowo, brak lub ograniczony dostęp do baz danych porównawczych umożliwiających ocenę, czy ceny stosowane w transakcjach pomiędzy podmiotami powiązаныmi odbiegają od wartości rynkowych, oraz duża czasochłonność takich postępowań, podczas gdy ustawa o swobodzie działalności gospodarczej wprowadziła istotne ograniczenia w zakresie dopuszczalnego czasu trwania kontroli [*Nadzór organów podatkowych...*, 2014, s. 9, 11]. W celu ograniczenia negatywnych fiskalnych skutków zjawiska przerzucalności dochodów z wykorzystaniem cen transferowych w 2014 r. został powołany przez ministra finansów Zespół Zadaniowy ds. Kontroli Podmiotów Powiązanych, którego obowiązkiem jest m.in. opracowanie zasad analizy i oceny ryzyka oraz kierunków strategicznych kontroli, a także systemu gromadzenia i analizy informacji [Zarządzenie nr 16 Ministra Finansów, 2014]. Ważnym krokiem ustawodawczym w procesie uszczelniania systemu podatkowego było również wprowadzenie od 2015 r. szczególnych rozwiązań prawnych dla zagranicznych spółek kontrolowanych [Ustawa..., 2014].

4. Racjonalizacja norm prawnych z zakresu cen transferowych

Najnowsze zmiany (wchodzące w życie od 2016 i 2017 r.) przepisów odnoszących się do zakresu obowiązków dokumentacyjnych w zakresie cen transferowych [Ustawa..., 2015] należy ocenić zdecydowanie pozytywnie, i to – choć z odmiennych powodów – zarówno z punktu widzenia podatników, jak i oczekiwanej zwiększonej efektywności systemu podatkowego. Nowelizacja przede wszystkim wprowadza podwyższone limity roczne i różnicuje zakres formalnych obowiązków w zależności od wielkości obrotów podatnika (tj. proporcjonalnie do ryzyka zaniżenia dochodów do opodatkowania). Dla większych podatników (przychody lub koszty bilansowe powyżej 20 mln EUR) oprócz „standardowej” dokumentacji (*local file*) zostanie nałożony obowiązek przedstawienia ekonomicznej charakterystyki całej grupy kapitałowej, której podatnik jest członkiem (*master file*), zaś dla jednostek dominujących działających w skali międzynarodowej, jeśli skonsolidowane przychody grupy przekroczą kwotę 750 mln EUR, również obowiązek dodatkowego przekazywania do urzędu skarbowego sprawozdania o wysokości dochodów i zapłaconego podatku oraz miejscach prowadzenia działalności, jednostek zależnych i zakładów zagranicznych należących do grupy kapitałowej (*country-by-country report*).

W wyniku nowelizacji ustaw o podatkach dochodowych rezygnuje się z kumulatywnego wartościowego podejścia do transakcji zróżnicowanych przedmiotowo (limit będzie określany dla danego jednego rodzaju transakcji). Ponadto podatnicy osiągający relatywnie wysokie przychody lub koszty (powyżej 10 mln EUR)

zostaną zobligowani do ujmowania w dokumentacjach cen transferowych analiz benchmarkingowych, co powinno ułatwiać organom podatkowym analizę i ocenę skutków podatkowych transferów wewnątrzgrupowych. Wprowadzane w Polsce zmiany przepisów są wynikiem prac prowadzonych przez OECD i państwa tworzące grupę G20 w ramach projektu dotyczącego przeciwdziałania negatywnym skutkom powodującym erozję podstawy opodatkowania i zjawisko przerzucania dochodów przez podmioty powiązane [zob. OECD, 2013a; OECD, 2013b]. Zmiany te pozwolą organom weryfikującym rozliczenia podatkowe skupić się na podmiotach wykazujących duże obroty (w tym wewnątrzgrupowe), a więc tam gdzie faktyczne ryzyko wystąpienia uszczerbku w dochodach budżetowych na skutek transakcji kontrolowanych jest istotne. Skoncentrowanie uwagi organów przede wszystkim na transakcjach o znacznych wartościach winno przyczynić się do zwiększenia efektywności przeprowadzanych kontroli w zakresie cen transferowych. Jednocześnie podmioty niegenerujące tak istotnego ryzyka, dzięki realizacji przez nowe przepisy postulatów wynikających z zasady sprawiedliwości opodatkowania, nie będą obciążane niewspółmiernymi do tego ryzyka formalnymi obowiązkami dokumentacyjnymi.

Podsumowanie

Problematyka cen transferowych, choć od dziesięcioleci nie jest obca polskiemu systemowi podatkowemu, dopiero w ostatnich kilkunastu latach stała się jednym z istotniejszych obszarów zainteresowania prawodawcy, poddawanych szczególnym analizom i zmianom regulacyjnym. Jednakże również w tym okresie narzędzia prawne i instytucjonalne mające na celu zabezpieczanie interesów fiskalnych państwa nie były wystarczające i nie gwarantowały skuteczności administracji skarbowej w zwalczaniu praktyk przerzucania przez podatników zysków podlegających opodatkowaniu. Nowe regulacje prawne, odnoszące się do opodatkowania dochodów osób prawnych i fizycznych, wchodzące w życie z początkiem 2016 i 2017 r., winny przyczynić się do zwiększenia efektywności systemu podatkowego na skutek sprawniejszego typowania przez administrację podatkową podmiotów do kontroli oraz dzięki utworzeniu w jej strukturach centrów kompetencyjnych.

Bibliografia

- Bartyzel I., *Uprzednie porozumienia cenowe jako instrument ograniczający ryzyko podatkowe*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie” 2008, nr 778.
- Georgijew I., *Ceny transferowe*, [w:] A. Kaźmierski (red.), *Meritum Podatki 2014*, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.
- Nadzór organów podatkowych i organów kontroli skarbowej nad prawidłowością rozliczeń z budżetem państwa podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego*, Departament Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli, Warszawa, 17 kwietnia 2015.

- OECD, *Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting*, OECD Publishing 2013a.
- OECD, *Addressing Base Erosion and Profit Shifting*, OECD Publishing 2013b.
- Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów Państw Członkowskich zebranych w Radzie z dnia 27 czerwca 2006 r. dotycząca kodeksu postępowania w sprawie dokumentacji cen transferowych dla przedsiębiorstw stowarzyszonych w Unii Europejskiej (DCT UE) (Dz. U.UE.C.2006.176.1).
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 października 1997 r. w sprawie sposobu i trybu określania dochodów podatników w drodze oszacowania cen w transakcjach dokonywanych przez tych podatników (Dz. U. z 1997 r., nr 128, poz. 833).
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 września 2009 r. w sprawie sposobu i trybu określania dochodów osób fizycznych w drodze oszacowania oraz sposobu i trybu eliminowania podwójnego opodatkowania osób fizycznych w przypadku korekty zysków podmiotów powiązanych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1176 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 września 2009 r. w sprawie sposobu i trybu określania dochodów osób prawnych w drodze oszacowania oraz sposobu i trybu eliminowania podwójnego opodatkowania osób prawnych w przypadku korekty zysków podmiotów powiązanych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1186 ze zm.).
- Ustawa z dnia 18 marca 1935 r. o zmianie ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. z 1935 r., nr 24, poz. 162).
- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 361 ze zm.).
- Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 851 ze zm.).
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2000 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r., nr 60, poz. 700).
- Ustawa z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 626 ze zm.).
- Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2000 r., nr 104, poz. 1104).
- Ustawa z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2003 r., nr 202, poz. 1956).
- Ustawa z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2003 r., nr 202, poz. 1957).
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r., nr 177, poz. 1054 ze zm.).
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 1328).
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1932).
- Wyrok WSA w Białymstoku z dnia 7 sierpnia 2007 r., I SA/Bk 207/07.
- Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 27 maja 2010 r., I SA/Wr 283/10.
- Zarządzenie nr 16 Ministra Finansów z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie utworzenia Zespołu Zadaniowego do spraw Kontroli Podmiotów Powiązanych, www.mf.gov.pl/kontrola-skarbowa/dzialalnosc/akty-prawne [data dostępu: 25.09.2015].

Rationalization of Polish Transfer Pricing Tax Regulations

In recent years, the issue of transfer pricing has become very important for the effectiveness of Polish tax system. It is also a global trend, as the practice of profit shifting occurs primarily within multinational groups of companies. The tax regulations introduced in Poland are not used efficiently enough to fight against practices of transfer pricing. Amendments proposed to regulations on transfer pricing and professionalization of actions of tax authorities in this area should improve the efficiency of the Polish tax system.

Racjonalizacja regulacji podatkowych z zakresu cen transferowych w Polsce

Problematyka cen transferowych w ostatnich kilkunastu latach nabrała szczególnego znaczenia dla efektywności polskiego systemu podatkowego. Jest to jednocześnie trend ogólnoświatowy, gdyż praktyki przeliczania dochodów na dużą skalę mają miejsce przede wszystkim w obrębie wielonarodowych grup kapitałowych. Obowiązujące w Polsce regulacje podatkowe w niewystarczający sposób są wykorzystywane przez administrację skarbową w zwalczaniu tego zjawiska. Planowane zmiany regulacji w zakresie cen transferowych oraz profesjonalizacja działań organów podatkowych w tym zakresie winny przyczynić się do zwiększenia wydajności systemu podatkowego.